

Purple Pen

Pikaohje ratojen suunnitteluun

Purple Pen lyhyesti

- Helppokäyttöinen ja ilmainen ohjelma suunnistusratojen suunnitteluun
- Ohjelman voi ladata itselleen vaikka heti osoitteesta <https://purple-pen.org/>
- Purple Penillä voit aloittaa ratojen suunnittelun omalla tietokoneella hyvissä ajoin ennen iltarasteja. Tarvitset vain tietokoneen johon Purple Pen -ohjelmisto on mahdollista asentaa.
- Ohjelmaa voi käyttää esim. ratojen hahmotteluvaiheessa, mutta mikään ei estä suunnittelemasta iltarastiratoja kokonaisuudessaan Purple Penin avulla
- Internetistä löytyy paljon ohjeita Purple Penin käyttöön
- Tämä pikaohje on tehty erityisesti ViPa:n iltarastien ratamestareiden avuksi
 - Ohje ei ole kaikilta osin yksityiskohtainen, mutta toivottavasti sillä pääsee alkuun

Purple pen – Ohjelman asennus ja käytön aloittaminen

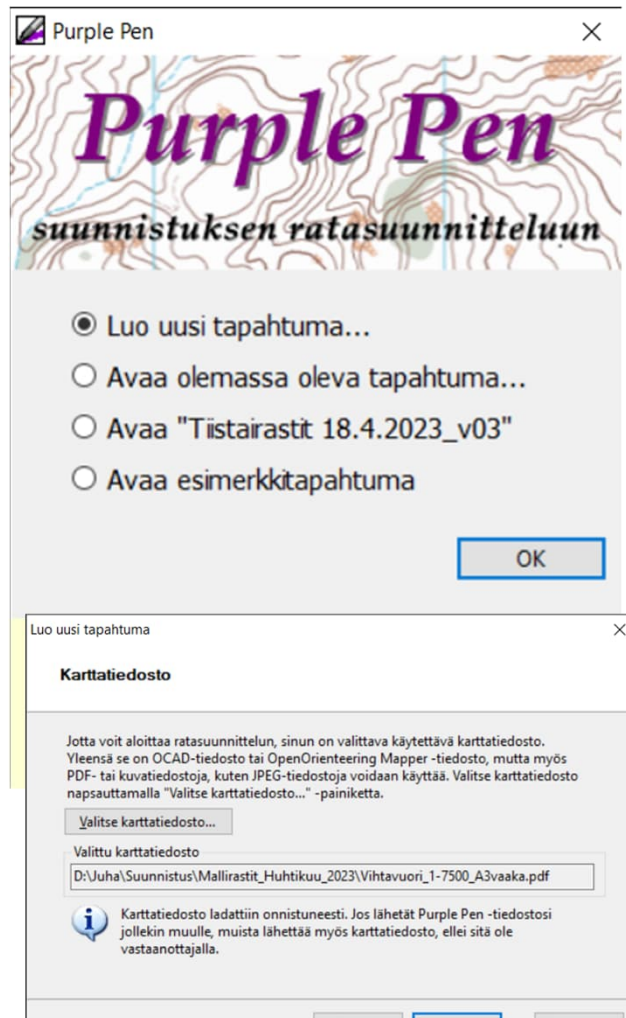
- Lataa ohjelma osoitteesta <https://purple-pen.org/> ja asenna se tietokoneellesi
 - Huom. Ohjelma on tehty Windows-ympäristöön. Apple- ja Linux-käyttäjät saavat lisäohjeita PurplePenin sivuilta.
- Asennuksen jälkeen voit käynnistää ohjelman ja aloittaa käytön
- Seuraavilla sivuilla on esitetty lyhyesti ohjeita ratasuunnittelun perusasioihin
 - tapahtuman luonti, perustietojen syöttäminen
 - ratojen piirtäminen
 - rastinmäärittelien määrittely ja lisääminen karttaan
 - lisätekstit
 - karttatulostustiedostojen tekeminen
- Huomaa:
 - tässä ohjeessa on esitetty vain osa toiminnoista ja ominaisuuksista!
 - monia asioita voi Purple Penissä tehdä useammalla tavalla, esim. valikkojen kautta tai erillisillä painikkeilla. Kokeile rohkeasti, mutta muista tallentaa työ välillä.

Tapahtuman luonti ja perustiedot

- Luo uusi tapahtuma
- Anna kysytyt tiedot
 - tapahtuman nimi
 - karttatiedosto (pdf-muodossa oleva karttatiedosto tarvitaan)
 - kartan mittakaava
 - tulostusmittakaava (yleensä sama kuin kartan mittakaava)
 - paperin koko (ilmoitettu karttatiedoston nimessä)
 - tapahtumatiedoston tallennussijainti tietokoneella (saat valita itse)
 - IOF standards (ei välttämättä tarvitse muuttaa)
 - Rastien numerointi: tässä kohtaa voit syöttää ensimmäisen käytössä olevan rastikoodin

(Huomaa, että kaikkia ylläolevia tietoja voi muokata myöhemmin ohjelman valikoista, mutta helpoimmalla pääsee kun laittaa ne heti alussa oikein)

- Tämän jälkeen radan suunnittelu voi alkaa

Radan luominen

- rata luodaan valikosta *Rata* → *Lisää rata*
- syötä radan nimi
- muiden tietojen pitäisi olla automaattisesti oikein, eikä puuttuvia tietoja välttämättä tarvitse syöttää
- voit luoda kaikki tarvittavat ratapohjat valmiiksi ennen rastien ja muiden kohteiden lisäämistä

Uusi rata

Radan nimi:

Ratatyyppi:

Kokonaisnousu: metriä

Pituus: km

Sarjalista / Alaotsikko

Seuraava (vapaaehtoinen) teksti tulee rastinmääritteiden toiselle riville:

Ulkoasu

Tulostusmittakaava: 1:

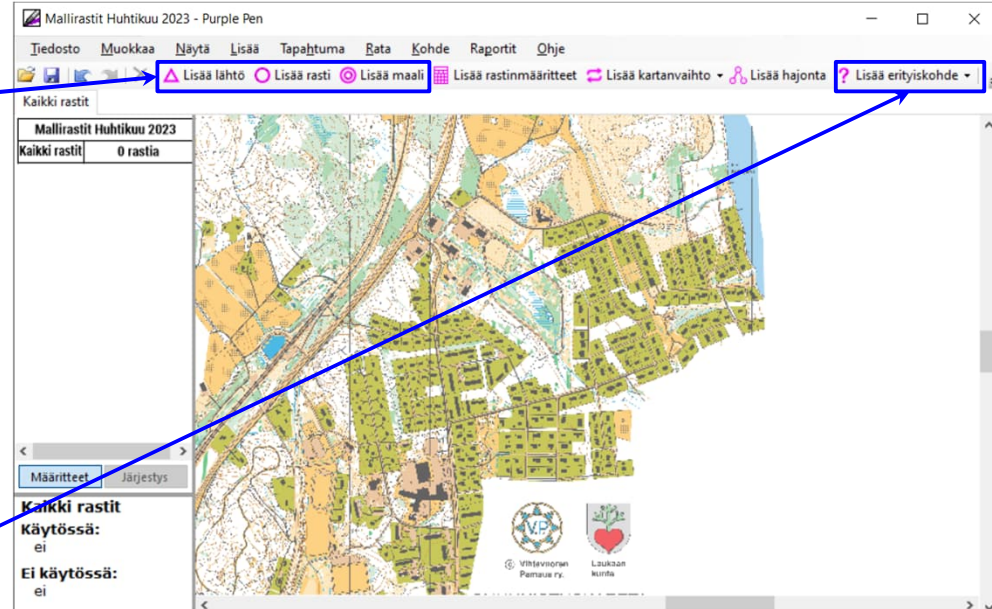
Rastinmääritteet:

Rastimerkinnät:

1. järjestysnumero:

Ratakohteiden lisääminen

- Radan peruskohteet löytyvät ikkunan yläreunasta
 - *Lisää lähtö*
 - *Lisää maali*
 - *Lisää rasti*
- luomasi rastipisteet, lähtö ja maali ovat käytettävissä automaattisesti kaikilla radoilla
- Erityiskohteita löytyy erillisen painikkeen alta
 - *Lisää erityiskohde*

Rata- ja kaikki rastit -välilehdet

- Kaikki tekemäsi radat näkyvät omilla välilehdillään

- Kaikkien ratojen kaikki ratakohteet (rastit, lähtö, ja maali) näkyvät *Kaikki rastit* -välilehdellä

Mallirastit Huhtikuu 2023 - Purple Pen

Tiedosto Muokkaa Näytä Lisää Tapahtuma Rata Kohde Raportit Ohje

Lisää lähtö Lisää rasti Lisää maali Lisää rastinmääritteet Lisää kartanvaihto Lisää hajonta

Kaikki rastit Rata A Rata B Rata BL Rata C Rata D

Tiistä rastit 18.4.2023

Kaikki rastit 16 rastia					
56	✓				
57	mm	1.3	L		
58	mm	1.3	L		
59	▲	1.0	○		
60	▲	1.0	○		
62	■		○		

Määritteet Järjestys

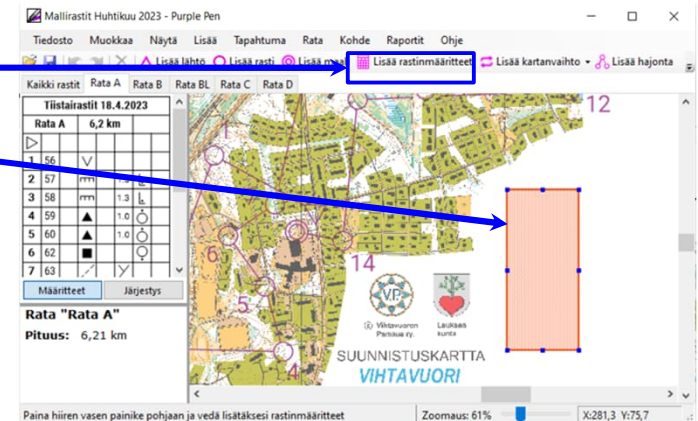
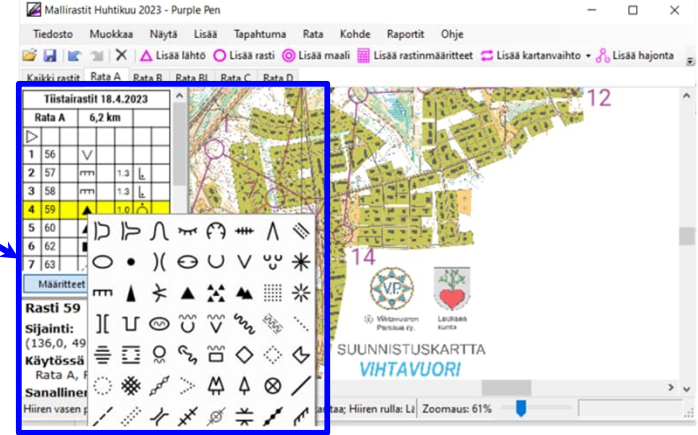
Kaikki rastit
Käytössä:
16 rastia, 1 lähtö, 1 maali
Ei käytössä:
ei

Tiistä rastit 18.4.2023

Kaikki rastit 16 rastia					
56	✓				
57	mm	1.3	L		
58	mm	1.3	L		
59	▲	1.0	○		
60	▲	1.0	○		

Rastimääritteiden muokkaaminen ja lisääminen karttaan

- **Rastimääritteiden muokkaaminen** tapahtuu klikkaamalla rastimääriteruudukon ruutuja ja valitsemalla niihin kohteita sekä tarkennuksia ja mittoja
 - tämä on kätevää tehdä *Kaikki rastit* -välilehdellä
 - myös rastikoodit voit muuttaa tässä sopiviksi, tai vaihtoehtoisesti valikosta *Tapahtuma* → *Vaihda rastikoodeja*
- Aiemmin syöttämäsi tapahtuman nimi näkyy ruudukon otsikkona (voit halutessasi muuttaa tapahtuman nimeä tässä)
- **Rastinmääriteruudukon lisääminen** karttaan:
 - Valitse *Lisää rastinmääritteet*
 - Nyt pystyt määrittämään rastimääritteen paikan ja koon piirtämällä suorakulmion
 - Tämänkin jälkeen voit muokata ruudukon paikkaa ja kokoa
 - Rastimäärite pitää lisätä erikseen jokaiselle radalle
 - vaihtoehtoisesti voi valita rastimääritteen ja valikosta *Kohde* → *Muuta näkymisasetuksia* valita niin että kohde näkyy useammalla radalla samalla kohdalla

Ulkoasun määrittely ja lisätekstit

Radan ulkoasun määrittely

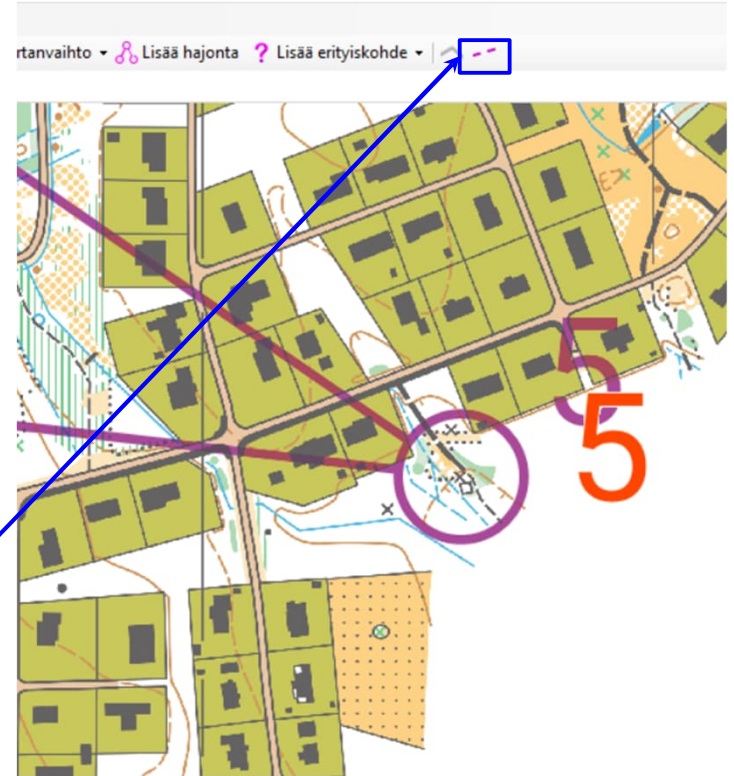
- Valikosta *Tapahtuma* → *Muokkaa ulkoasua* voi säätää esimerkiksi
 - rastiympyröiden kokoa ja viivanleveyksiä (riippuu mittakaavasta)
 - ohjeita oikeisiin mittoihin löytyy Suunnistusliiton sivuilta
 - rastimääritteiden väriä (musta / violetti)

Radan nimen tai muun tekstin lisäys

- *Lisää erityiskohde* → *Teksti*
 - *Lisää erityisteksti* → *Radan nimi*
 - Valitse tekstin paikka ja koko piirtämällä suorakulmio sopivaan kohtaan kartalla
 - samalla tavalla voi lisätä karttaan myös esim. tapahtuman nimen

Ratakohteiden viimeistely

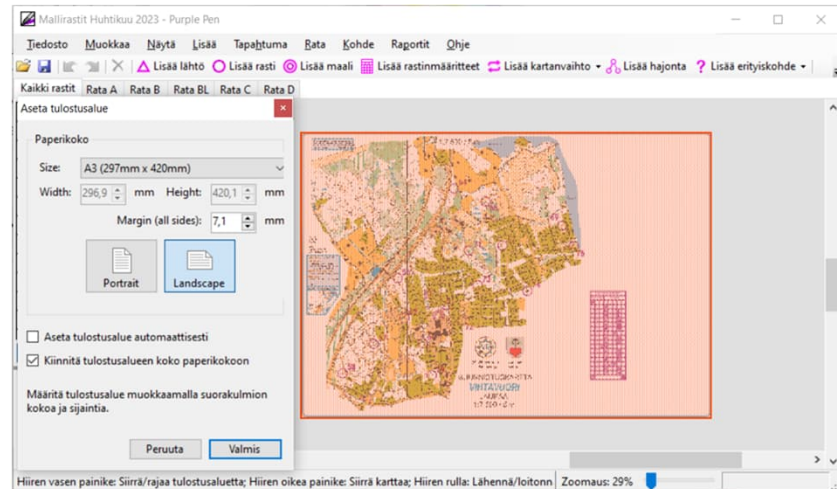
- lopuksi kannattaa vielä tarkistaa joka radalta että esim. rastinumerot näkyvät selkeästi
 - numeron siirtäminen onnistuu kuten rastien, lähdön ja maalin siirtäminen eli klikkaamalla sitä hiirellä ja sen jälkeen “raahaamalla” haluttuun kohtaan
- tarvittaessa rastiväliviivoihin ja rastiympyröihin voi tehdä katkoja toiminnolla *Lisää katko*

Tulostustiedostojen luominen

Tulostusalueen asettaminen

- *Tiedosto* → *Aseta tulostusalue* → *Kaikille radoille*
- Tarkasta että Paperikokoasetukset ovat karttatiedoston mukaiset
- Siirrä punainen kehikko siten että se peittää koko kartan

PDF-tiedostojen luominen

- *Tiedosto* → *Luo PDF-tiedostoja* → *Radat*
 - valitse tulostettavat radat
 - lisää halutessasi etuliite jonka haluat tiedostonimeen
 - valitse kansio johon tiedostot tallennetaan

Tarkista että luodut pdf-tiedostot ovat halutun näköisiä ja lähetä ne ratamestariohjeen mukaisesti tulostettaviksi

